Lietas Nr. C36041216
Lietas arhīva Nr. C-0412-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2016.gada 29.martā

Talsu rajona tiesa
tiesnese Ilze Valbaka,
izskatot rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu,

konstatēja:

/pers. A/ (turpmāk – prasītājs) 2016.gada 27.janvārī cēlis tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētāju) par MK noteikumos noteiktās minimālās uzturlīdzekļu summas piedziņu bērnu /pers. C/ un /pers. D/ uzturēšanai, norādot, ka ar atbildētāju dzīvo šķirti, dēli dzīvo pie viņa, atrodas viņa apgādībā un audzināšanā, līdzekļus bērna uzturam atbildētāja nedod, ka nepiekrīt izmantot mediācijas pakalpojumus, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē. Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu, Ministru kabineta 15.01.2013. noteikumiem Nr.37. Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas bērnu uzturēšanas izdevumus 111 *euro* katram katru mēnesi, sākot ar prasības iesniegšanas dienu līdz dēlu pilngadības sasniegšanai. Prasītājs norādījis savu bankas kontu "PRIVATBANK" Nr. /numurs/. (skatīt lietas 4.-7.lapu)

2016.gada 15.februārī atbildētājai nosūtīts prasības pieteikums, paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu – 15 dienas no nosūtīšanas – paskaidrojuma iesniegšanai tiesā. (skatīt lietas 24., 25.lapu)

Atbildētāja tiesai paskaidrojumus nav iesniegusi.

Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 250.^{25}panta pirmā daļa nosaka, ka, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26}pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Paziņojumi pusēm nosūtīti 2016.gada 8.martā, norādot, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2016.gada 29.martā un ka spriedums būs pieejams tiesas kancelejā no 2016.gada 29.marta, plkst.15.00. (skatīt lietas 27., 28.lapu)

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 54.^{1}panta pirmo daļu un 56.panta piekto daļu prasības pieteikums, paziņojums par paskaidrojumu sniegšanu un paskaidrojuma veidlapa atbildētājai, kā arī paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā pusēm nosūtīts ierakstītos sūtījumos uz deklarētās dzīvesvietas adresi, kas atbildētājai ir – /adrese/ un uz prasības pieteikumā norādītās dzīvesvietas adresi – / /adrese/.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta pirmo, piekto daļu un 250.^{21}pantu, ievērojot, ka prasības pieteikums, paziņojums par paskaidrojumu sniegšanu un paskaidrojuma veidlapa, kā arī paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā atbildētājai nosūtīts ierakstītos sūtījumos uz atbildētājas deklarētās dzīvesvietas, kā arī faktiskās dzīvesvietas adresi, bet atbildētājai adresētais tiesas sūtījums – prasības pieteikums, paziņojums par paskaidrojumu sniegšanu un paskaidrojuma veidlapa – saņemts atpakaļ tiesā 2016.gada 18.martā ar norādi pasta uzziņā „Beidzies glabāšanas laiks. Piegādes laikā nebija mājās, atstāts aicinājums. 17.02.2016." (skatīt lietas 29.- 30.lapu); paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2016.gada 29.martā tiesā atpakaļ nav saņemts.

Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otrā daļa nosaka, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi .. un no pasta .. dokumenti nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Līdz ar to tiesa secina, ka atbildētājai likumā paredzētajā kārtībā ir paziņots par prasību un lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2016.gada 29.martā, jo prasības pieteikums un paziņojumi nosūtīti uz viņas deklarēto dzīvesvietu, un viņai kā Latvijas Republikas iedzīvotājai ir jāievēro Dzīvesvietas deklarēšanas likuma noteikumus, ka atbildētājai pašam jāuzņemas atbildība par savas rīcības tiesiskajām sekām.

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, atzīst, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi šādu apsvērumu dēļ:

2003.gada 19.janvārī dzimis /pers. C/, 2008.gada 17.aprīlī – /pers. D/. Bērnu vecāki ir puses šajā lietā. Šie fakti pierādīti ar lietai pievienotajām bērnu dzimšanas apliecībām. (skatīt lietas 8., 9.lapu)

Ar lietai pievienotajām pašvaldības izziņām pierādīts, ka prasītājam un pušu kopīgajiem bērniem ir viena deklarētā dzīvesvieta. (skatīt lietas 10.,11.,12.lapu)

Prasītājs prasības pieteikumā norādījis, ka atbildētāja nepiedalās bērnu uztura nodrošināšanā.

Lietā nav pierādījumu par atbildētājas mantisko stāvokli.

Prasītājs nav paziņojis tiesai, ka prasību neuztur, ka pēc prasības iesniegšanas tiesā būtu mainījušies prasības pieteikumā norādītie apstākļi.

Latvijas CL 179.pantā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa (panta pirmā daļa).

Latvijas CL 179.panta piektā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta (turpmāk – MK) Noteikumiem Nr.37 vecumā līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai bērna uzturam noteikta minimālā uzturlīdzekļu summa 25% apmērā no minimālās mēneša darba algas un bērna uzturam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas, kas pašreiz ir 111 *euro*, jo saskaņā ar 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta Noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru un normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu no 2016.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 370 *euro*.

Tā kā prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas kā bērnu mātes uzturlīdzekļus valdības noteiktajā minimālajā apmērā, tad saskaņā ar Latvijas CL 179.panta piektās daļas un MK noteikumiem Nr. 37 nav nepieciešams izvērtēt pušu mantisko stāvokli.

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā piemērojamas minētās, spēkā esošās likuma un noteikumu normas, jo pušu nepilngadīgie – pašlaik 7 gadus vecais bērns /pers. D/ un 13 gadus vecais /pers. C/ – atrodas prasītāja apgādībā. Tādēļ atbildētājas pienākums ir dot uzturlīdzekļus savu nepilngadīgo bērnu uzturam, kuru uzturam līdzekļus regulāri un pietiekamā apmērā labprātīgi nedod.

Tiesa uzskata, ka, ņemot vērā visus norādītos rakstveida pierādījumus un ievērojot nosauktās likuma un noteikumu normas, ir pamats apmierināt prasību pilnīgi – no atbildētājas ir pamats piespriest uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā, un tas ir, no atbildētājas par labu prasītājam katra bērna uzturam mēnesī piedzenami uzturlīdzekļi 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas, tas ir 111 *euro,* - līdz bērnu 18 gadu vecuma sasniegšanai vai līdz apstākļu maiņai.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556), ievērojot prasītāja lūgumu, piedzenami no 2016.gada 27.janvāra, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsācis savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju. (skatīt prasības pieteikuma reģistrācijas datumu lietas 4.lapā)

Saskaņā ar CPL 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts

ienākumos.

Saskaņā ar CPL 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos.

Tiesa uzskata, ka, ievērojot minētās likuma normas, no atbildētājas valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi: valsts nodeva 341,30 EUR [aprēķins saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) un 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem: {[mēnesī piedzenamā uzturlīdzekļu summa vienam bērnam 111 EUR x 2 bērni x 12 kalendārie mēneši] – 2134 EUR x 4% + 320,10 EUR} un ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas izdevumi 10,19 EUR par ierakstītu tiesas dokumentu nosūtīšanu saskaņā ar CPL 39.panta pirmās daļas 5.punktu. (skatīt lietas 2.lapu) Maksājuma dokumentus, kas apstiprina tiesas izdevumu labprātīgu samaksu valsts ienākumos, atbildētājai nekavējoties jāiesniedz Talsu rajona tiesā.

Saskaņā ar CPL 204.^{1}pantu, taisot spriedumu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa norāda, ka spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, ja pastāv kāds no CPL 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42., 97., 204.^{1}, 250.^{25}, 250.^{27}panta noteikumiem

tiesa

nosprieda:

Apmierināt prasību pilnīgi.

Piedzīt, sākot ar 2016.gada 27.janvāri, no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus 2003.gada 19.janvārī dzimušā dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, un 2008.gada 17.aprīlī dzimušā dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, katra uzturam ik mēnesi uzturlīdzekļus 111 EUR (vienu simtu vienpadsmit *euro*), bet ne mazāk kā 30% apmērā no minimālās ikmēneša darba algas ik mēnesi līdz katra bērna pilngadībai vai līdz apstākļu maiņai, kas iemaksājami prasītājam "PRIVATBANK" bankas kontā Nr./numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 341,30 EUR (trīs simtus četrdesmit vienu *euro* un 30 centus), kas iemaksājama valsts kasē, reģistrācijas Nr.90000050138, kontā Nr. LV55TREL1060190911200.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 10,19 EUR (desmit *euro* un 19 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā LV51TREL2190458019000.

Noteikt atbildētājai termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Maksājumu dokumentus, kas apstiprina tiesas izdevumu labprātīgu samaksu valsts ienākumos, atbildētājai nekavējoties iesniegt Talsu rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2016.gada 29.marta, Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese I.Valbaka